

Asia: VN/33762/2023

Arviointimuistio terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta varten

Lausunnonantajan lausunto

Yleistä arviointimuistiosta

-

Luku 1 - Taustaa kokonaisuudistuksesta

-

Luku 2 - Nykytilan kuvaus

-

Yleistä

-

Luku 1 - Yleiset säännökset

Lakiuudistuksen lähtökohtana olevan riskiperusteisen lähestymistavan ja toiminnanharjoittajien selvilläolo- ja huolehtimisvelvollisuuden vahvistaminen on kannatettavaa. Se mahdollistaa entistä tehokkaamman resurssien kohdentamisen vaikuttavampaan työhön.

Selkeä toimivaltajako ja soveltamisalojen rajaaminen eri lakien ja viranomaisten välillä varmistaa sujuvamman toiminnan ja takaa sekä toiminnanharjoittajien että mahdollisten haitankärsijöiden oikeusturvan. Päällekkäistä sääntelyä eri lakien osalta tulee välttää ja jo olemassa olevaa päällekkäistä sääntelyä/toimivaltaa tulisi lakiuudistuksissa poistaa, ellei sille ole erityisen vahvaa perustetta.

Luku 2 - Viranomaiset ja niiden tehtävät

Tulkinta toimivaltaisesta viranomaisesta tulee olla yksiselitteinen ja päällekkäistä toimivaltaa kunnan ja valtion viranomaisten välillä tulee välttää. Lupa- ja valvontavirastolla voisi olla suoraa toimivaltaa

tilanteissa, joissa palvelu/valvontatarve kohdistuu usean valvontayksikön alueella toimiviin toiminnanharjoittajiin.

Lain tasolla ei ole tarpeen säätää valvontayksikköjen osaamisvaatimuksista eteenkään kun viranhaltijoiden pätevyysvaatimuksista ja valvontayksikköjen minimikoosta on jo säädetty lailla.

Kunnille ehdotettua velvollisuutta järjestää virka-ajan ulkopuolinen päivystys, jossa terveydensuojeluviranomainen olisi tavoitettavissa iltaisin ja viikonloppuisin ei voida pitää perusteltuna. Ehdotuksen vaikuttavuusarvioinnissa on syytä vakavasti arvioida yksittäisten päivystäjien todellisia toimintamahdollisuuksia ja osaamista, järjestelmästä aiheutuvia kustannuksia sekä päivystyksen todellista tarvetta ja vaikuttavuutta tilanteessa, jossa toiminnanharjoittajien vastuuta omasta toiminnastaan lisätään. Kuntien kustannuksia ei päivystyksellä tule lisätä.

Mikäli ehdotuksen mukainen päivystys perustettaisiin valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, tulee valtion vastata sen järjestämisestä ja kustannuksista täysimääräisesti ilman kuntia.

Luku 4 - Ilmoituksenvarainen toiminta

-

Luku 5 - Talousvesi ja lämmin käyttövesi

-

Luku 6 - Jätteet ja jätevedet

Viranomaisten toimivallan rajapintojen selkeyttäminen on kannatettava ehdotus. Terveydensuojelulain uudistuksella ei kuitenkaan tule osoittaa kunnan muille viranomaisille uutta toimivaltaa tai velvollisuuksia.

Luku 7 - Asunnon ja muun oleskelutilan sekä yleisten alueiden terveydelliset vaatimukset

Uimarantoja ja uimavettä koskevassa sääntelyssä on uudistuksen linjan mukaista siirtää näytteiden otto, analysointi ja niistä aiheutuvat kustannukset terveydensuojeluviranomaiselta toiminnanharjoittajalle. Tämä tukee toiminnanharjoittajan selvilläolo- ja huolehtimisvelvollisuutta sekä yhdenmukaistaa käytäntöjä valtakunnallisesti.

Ehdotus haittaeläinten torjunnan siirtämiseksi kunnan vastuulle nykyistä laajemmassa mittakaavassa ei ole kannatettava. Kunnille ei tule esittää lisävelvoitteita tai -kustannuksia haittaeläinten torjuntatoimenpiteistä.

Luku 9 - Hautausmaat ja hautaaminen

-

Luku 10 - Tiedonhankinta, tarkastus ja valvonta

-

Luku 11 - Tutkimuslaboratoriot ja maksut

Viranhaltijoiden osalta ei ole perusteltua edellyttää näytteenoton pätevyyden osoittamista ulkoisilla sertifioinneilla. Pätevyysvaatimukset tulevat lainsäädännöstä ja työnantajan vastuulla on henkilöstön osaamisen varmistaminen.

Luku 12 - Kiellot ja määräykset

-

Luku 13 - Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Luku 14 - Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

-

Luku 15 - Erinaisia säännöksiä

-

Tietojärjestelmät

Vati-tietojärjestelmän käyttö kunnan terveydensuojeluviranomaisen arkistointijärjestelmänä saattaa vähentää hallinnollista taakkaa, mutta tulee selvittää miten se vaikuttaisi muihin ympäristöterveydenhuollon ja kuntien asiakirjojen arkistointiin ja arkistojen eheyteen. Kuinka mahdollistetaan Vatisa olevien arkistoitujen asiakirjojen käyttö muiden kuin terveydensuojeluviranomaisen henkilöstön osalta. Vati-järjestelmän käytön ja kehityksen kustannukset eivät saa kohdentua kunnille.

Terveydensuojelulain hallintomenettelyjen arviointi ja kehittämistarpeet

-

Liite 1 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/5015)

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Ympäristövaikutukset

-

Muut ihmisiin kohdistuvat yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Pietarinen Päivi
Jyväskylän kaupunki - Kaupunkirakennepalvelut